

Firfotmodellen

Kartleggings-verktøy til hjelp i daglig arbeid og samarbeid når vi er bekymret for barnets helse og utvikling.

Fylles ut i sammen med foresatte

Aktuelle samarbeidspartnere: barnet/ungdommen, foreldre/foresatte, helsestasjon/skolehelsetjenesten, psykisk helsetjeneste, fastlegen, barnehagen, skolen, SFO, PPT, barneverntjenesten, NAV, koordinerende enhet, fysio/ergoterapitjenesten.

Barnets navn:	
Fødselsdato:	
Adresse:	
Hvem bor barnet sammen med?	
Foresattes navn:	
Skole/barnehage:	
Nasjonalitet/språk:	
Behov for tolk:	

Modellen er utviklet av Hilchen Sommerschild. Dette kartleggingsverktøyet ble utarbeidet av Ida Garløv i Samarbeid med Sandnes kommune og med støtte fra Regionsenteret for barn og unges psykiske helse, Helse Vest.

Råd ved bruk av firfotmodellen:

- Bruk heftene i litteraturlisten nedenfor aktivt
- Gå igjennom hele modellen, fot for fot
- Beskriv problemer / symptomer og ressurser / beskyttelse.
- Benytt gjerne liste over risiko og beskyttelsesfaktorer
- Ikke tenk (for mye) på hva som kan være årsaken til vanskene, prøv å beskrive
- Prøv å konkludere til sist (fyll ut oppsummeringsarket bakerst)
- Utfylt skjema oppbevares forsvarlig i henhold til gjeldende regelverk for instansene

1.fot	S for symptom/vansker
	Symptomer er de tegnene som i utgangspunktet gjør at vi er bekymret: Atferdsvansker, følelsesmessige vansker, kroppslige vansker, forsinket utvikling

Hvilke symptom?	
Start, varighet, vedvarende eller skiftende?	
Konsekvenser i dagliglivet?	
Viser symptomene seg på en eller flere "arenaer" - skole/ barnehage, hjemme, fritid?	
Hva gir barnet uttrykk for mht tegnene/ symptomene/ vanskene?	
Faktorer som opprettholder/ forsterker/ demper symptomene/ vanskene:	
Tidligere symptomer:	
Hvor bekymret er du/ dere ?	

2.fot	U for utvikling
	Vurderes utviklingen som normal/aldersadekvat eller er der bekymring for utviklingen?

Generelt

Høyde/vekt	
Syn og hørsel	
Mat/måltidsrutiner	
Døgnrytme	
Trivsel	
Motorikk/ fysisk aktivitet	
Evne til å håndtere egne og andres følelser	
Sykdom/ funksjonshemming	
Språk	
Empati	
Selvstendighet	
Lek	
Sosial kompetanse	
Kognitive ferdigheter som hukommelse, oppfattelse, oppmerksomhet, konsentrasjon, problemløsningsevne, skoleprestasjoner	

Forsinkelser og sosial kompetanse

Er utviklingen aldersadekvat?	
Er utviklingen forsinket på ett område?	
Er utviklingen forsinket på flere områder?	
Er utviklingen forsinket på de fleste eller alle områder?	
Er den sosiale utviklingen så forsinket at det i seg selv tilsier alvorlig bekymring?	
Har barnet/ den unge gode kunnskaper eller evner som kan være til hjelp og beskyttelse?	

Konklusjon

<p>Beskrivelse av bekymringer knyttet til barnets utvikling vurderes opp mot beskyttelsesfaktorer/ressurser som kan dempe risiko for (videre)utvikling av problematikk / beskytte barnet</p>	
---	--

3.fot	P for personlige egenskaper
	Egenskaper ved barnet som kontaktevne, selvbilde, håndtering av følelser og problemløsningsevne som vekker bekymring eller som kan være beskyttende

Kontaktevne

Kontaktevne er evne til å inngå nære og forpliktende relasjoner til andre mennesker over tid. Relasjon til andre barn eller unge; Bestevenn, stabile vennskap, venner på samme alder	
Relasjon til foreldre og andre voksne i barnets miljø. Involverer barnet voksne i problemløsingen?	

Temperamentstil

Beskriv barnets temperament; langsom å varme opp, lett temperament og vanskelig temperament Begrep som kan være nyttige i beskrivelse av temperament: følsomhet, intensitet i reaksjoner og varighet, aktivitetsnivå, omstillingsevne, tålmodighet, humør, avledbar, responstid	
--	--

Selvbilde og selvtillit

Gir barnet/ den unge, direkte eller indirekte uttrykk for at selvbildet er negativt? Opplever barnet mestring?	
---	--

Barnets selvrappoterering

Hva gir barnet selv uttrykk for ang. "hvordan det har det, well-being", trivsel- hjemme, skole, fritid	
---	--

Problemløsningsevne

Evne til å uttrykke sorger og gleder/bearbeide opplevelser i lek eller samtale med andre

Lek	
Favorittlek?	
Omsetter barnet sitt indre i lek?	
Rollelek/fantasilek?	
Redskap for å uttrykke eller bearbeide tanker og følelser?	
Stereotyp eller variert lek/ evt fiksert til ett tema?	
Holder barnet fokus / konsentrasjon i samtale / lek?	
Er samtale med jevnaldrende eller voksne et redskap for at barnet kan bearbeide aktuelle tema og konflikter?	

Konklusjon

Beskrivelse av bekymringer knyttet til barnets personlighet vurderes opp mot beskyttelsesfaktorer/ressurser som kan dempe risiko for (videre)utvikling av problematikk / beskytte barnet	
---	--

4.fot	O for oppvekstmiljø
	Forhold ved omgivelsene som vekker bekymring eller kan virke beskyttende

Hjemmet/familien

Særlige forhold ved familien	
Barnets/ den unges rolle i familien	
Vanskelige livshendelser som samlivsbrudd, tap, flyttinger, sorg eller sykdom	
Sosiale forhold- økonomi, bolig	
Foreldreomsorg- utviklingsfremmende omsorg? Viser varme følelser og setter grenser	
Konfliktnivå	
Kulturell bakgrunn	

Nettverk

Nettverk rundt familien og barnet / andre viktige voksne	
---	--

Barnehagen/skolen

Barnets relasjon/samarbeid med skole/barnehage og evt andre hjelpere	
Foreldrenes relasjon/samarbeid med skole/barnehage og evt andre hjelpere	
Bekymring for at barnet/ den unge mobbes?	
Plager andre?	

Fritid

Omgang med jevnaldrende	
Fritidsaktiviteter, hobbyer, faste aktiviteter	

Konklusjon

<p>Beskrivelse av bekymringer knyttet til barnets oppvekstmiljø vurderes opp mot beskyttelsesfaktorer/ressurser som kan dempe risiko for (videre)utvikling av problematikk/ beskytte barnet</p>	
--	--

Oppsummering/ konklusjon	Oppsummering og vurdering av bekymringer knyttet til barnets totale situasjon og hjelpebehov. Beskyttelsesfaktorer/ressurser som kan dempe risiko for (videre)utvikling av problematikk ?
-------------------------------------	--

Hva er dere mest bekymret for i forhold til dette barnet / denne ungdommen?	
Andre bekymringer?	
Beskyttelsesfaktorer/ressurser?	
Når en ser vanskene opp mot beskyttelsesfaktorene, hva skal følges opp med tiltak?	
Hva utløser/vedlikeholder positiv utvikling: "at ting fungerer"	

Tiltak

Hva er prøvd av tiltak for ifh til disse vanskene?	
Hvilke tiltak nå?	
Effekt av tiltak?	
Er det utarbeidet IUP, IOP, stafettlogg eller individuell plan?	Ansvarlig:
Er det organisert ansvarsgruppe?	
	Koordinator:
	Neste møte:
Er det henvist til andre hjelpeinstanser? Hvilke?	
Bør videre undersøkelse iverksettes? Hva skal undersøkes, av hvem?	
Effekt av pågående tiltak	
Hvem har ansvar for at arbeidet koordineres videre?	
Informert samtykke til samarbeid om barnets vansker mellom (nevne de ulike instansene):	

Mor sin underskrift:

Dato:

Far sin underskrift:

Dato:

Disse har medvirket til utfylling av firfotingen:

Navn	Instans	Kontaktinfo
Dato:		

Litteratur

Borgen, T. & Garløv, I. (2003). En annen smerte. Psykiske vansker og psykiske lidelser hos barn og unge. Stavanger: Stiftelsen Psykiatrisk Opplysning.

Drugli, M.B. (2011). Liten i barnehagen. Oslo: Cappelen Damm.

May Brit Drugli: Liten i barnehagen, Cappelen Damm 2011

Garløv, I. (2004). Psykiske lidelser og psykiske vansker hos barn og ungdom Et informasjonshefte for fastleger og andre i kommunehelsetjenesten. Stavanger: Stiftelsen Psykiatrisk Opplysning.

Kvello, Øyvind. (2010). Barn i Risiko. Oslo: Gyldendal.

Gjærum, B. & Sommerschild, H. (1998). Mestring som mulighet i møte med barn, ungdom og foreldre. Oslo: Tano.

Grøholt, B., Sommerschild, H & Garløv, I. (2001). Lærebok i barnepsykiatri. Oslo: Tano.

Moe, V., Skinning, K. & Hansen, M.B. (2010). Håndbok i sped- og småbarns psykiske helse. Oslo: Gyldendal 2010.

Snoek, J. E. (2002). Ungdomspsykiatri. Oslo: Universitetsforlaget.

Sosial- og helsedirektoratet. (2007). Psykisk helsearbeid for barn og unge i kommune Oslo: Direktoratet. Se særlig pkt 3.2 om risiko- og beskyttelsesfaktorer
http://www.regjeringen.no/Uplod/HOD/IS-1405_14898a.pdf